

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 26/2012 van
7 november 2012**

**Betreft: aanvraag tot machtiging voor het meedelen van persoonsgegevens van
schoolverlaters door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan het Agentschap
voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) in het kader van opvolging van de
overgang van onderwijs naar de arbeidsmarkt**

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

4. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001").

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

5. Gelet op de aanvraag, ontvangen 18 oktober op 2012;

6. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het Agentschap voor Kwaliteit in Onderwijs en Vorming (AKOV), ontvangen op 28 januari 2011¹;

7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi), ontvangen op 28 januari 2011²;

8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het Agentschap voor Hoger onderwijs en Studietoelagen (AHOVOS), ontvangen op 28 januari 2011³;

9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de VDAB, ontvangen op 10 oktober 2012⁴;

10. Beslist op 7 november 2012, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

11. In het kader van de doelstelling "opvolging van de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt" heeft de VDAB nood aan gegevens omtrent wie de schoolverlaters zijn enerzijds en de diplomagegevens van deze schoolverlaters anderzijds.

12. De set gegevens omtrent wie de schoolverlaters zijn ontvangt de VDAB reeds van de agentschappen binnen het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming (AKOV, AgODi en AHOVOS). De uitwisseling van deze gegevens gebeurt op basis van het rijksregisternummer van de schoolverlater en de postcode van de officiële woonplaats op het einde van de studies. Hiervoor werd een machtiging verleend door het sectoraal comité van het Rijksregister nr. 01/2008 van 23 januari 2008.

¹ Naar aanleiding van de machtiging VTC 04/2011 van 23 februari 2011.

² Naar aanleiding van de machtiging VTC 05/2011 van 23 februari 2011.

³ Naar aanleiding van de machtiging VTC 05/2011 van 23 februari 2011.

⁴ Naar aanleiding van de machtiging VTC 24/2012 van 17 oktober 2012.

13. Nu de Leer- en ervaringsbewijzendatabank volledig operationeel is wenst de VDAB de diplomagegevens te verkrijgen van de schoolverlaters.

14. Deze machtiging behandelt de mededeling van het gegeven schoolverlater en van de leerbewijzen van de schoolverlaters.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

15. Het gegeven schoolverlater en de diplomagegevens van de schoolverlaters moeten beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing⁵.

16. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie⁶ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

17. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij het AKOV, AgODi en AHOVOS. Deze agentschappen zijn intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid binnen het Ministerie van Onderwijs en Vorming. Deze entiteiten zijn dus instanties, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en vallen dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

18. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

⁵ Art. 3, §1 WVP.

⁶ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4, § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

19. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht.

20. Zoals onder randnummer 15 omschreven zijn de gevraagde gegevens persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

21. Wat betreft het gegeven schoolverlater:

22. Het bepalen van het gegeven wie schoolverlater is gebeurt door de drie agentschappen binnen het Ministerie Onderwijs en Vorming (AKOV, AgODi en AHOVOS). De gegevens van de leerlingen, die door de agentschappen worden opgevolgd in hun interne administratieve opvolgingssystemen, worden gebundeld en vergeleken. Dit resultaat zal in een bestand worden overgemaakt aan de VDAB. De interne administratieve opvolging van inschrijvingen gebeurt voor volgende doeleinden:

23. Het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AqODi) heeft de administratieve opvolging van de inschrijvingen nodig voor de berekening van de middelen van de scholen (omkadering en werkmiddelen). Deze middelen worden berekend aan de hand van het aantal inschrijvingen in iedere school. Daarnaast is een correct beeld van de inschrijvingen nodig voor het uitvoeren van de leerplichtcontrole. Tot slot dient de informatie van de inschrijvingen voor de berekening van de schooltoelage⁷.

24. Het Agentschap voor Hoger onderwijs en Studietoelagen (AHOVOS) heeft de inschrijvingsgegevens nodig voor de berekening van de werkmiddelen van hogescholen en universiteiten. De gegevens zijn ook nodig voor de berekening van het individuele leerkrediet van de studenten en worden gebruikt voor de uitbetaling van

⁷ De wettelijke basis van de oorspronkelijke gegevensverwerking is: de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving; de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht; artikel 39 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten; het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997; het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen; het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap; het decreet van 4 juli 2008 betreffende de werkbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 betreffende de werkbudgetten.

studietoelagen en kinderbijslag. Daarnaast worden de gegevens ook gebruikt in het kader van beleidsevaluatie (opmaak van statistieken en opvolgen van studieloopbaan)⁸.

25. Het Agentschap voor Kwaliteit in Onderwijs en Vorming (AKOV), meer bepaald de Centrale Examencommissie, heeft de inschrijvingsgegevens nodig om te corresponderen met de kandidaten die een getuigschrift of diploma wensen te behalen voor de examencommissie, om de examens te organiseren en de behaalde diploma's en getuigschriften uit te reiken⁹.

26. Wat betreft de gegevens uit de LED:

27. Ingevolge artikel 4, 6°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 april 2009 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap 'Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming' heeft dit agentschap ondermeer tot taak in te staan voor de coördinatie en het inhoudelijk beheer van de databank met de leer- en ervaringsbewijzen. Het AKOV werd door de VTC gemachtigd als beheerder van de LED¹⁰.

28. Artikel 20 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur verwoordt de rechtsbasis voor de leer- en ervaringsbewijzendatabank (LED) als volgt:

"Met het oog op het verlenen van diensten of met het oog op beleidsontwikkeling worden alle door de Vlaamse Gemeenschap erkende of gelijkwaardig verklaarde leer- en ervaringsbewijzen samen met de bijhorende minimale identificatiegegevens van de houder van de leer- en ervaringsbewijzen in kwestie, in een leer- en ervaringsbewijzendatabank geregistreerd bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering.

Deze registratie gebeurt door de instantie die de leer- en ervaringsbewijzen in kwestie heeft uitgereikt of door de instantie die de gegevens inzake de leer- en ervaringsbewijzen in kwestie heeft ingezameld bij instanties die leer- en ervaringsbewijzen uitreiken, of op basis van een geregistreerde verklaring op eer.

Een leerbewijs is een bewijs dat wordt uitgereikt bij het succesvol beëindigen van een afgerond geheel van onderwijs-, vormings- of opleidingsactiviteiten nadat door middel van een toets werd nagegaan of de voorafbepaalde competenties verworven zijn.

Een ervaringsbewijs is een bewijs zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet van 30 april 2004 betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Regering beheren de databank. Het ontsluiten van deze databank gebeurt door tussenkomst van de coördinatieceel Vlaams e-government die tussenbeide komt bij de mededeling van gegevens uit de leer- en ervaringsbewijzendatabank mits naleving van artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer."

29. De gegevens in de LED zijn afkomstig van de volgende organisaties:

- het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgOD);

⁸ De wettelijke basis van de oorspronkelijke gegevensverwerking is: decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (art. 133bis); decreet 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen.

⁹ De wettelijke basis van de oorspronkelijke gegevensverwerking is: Codex Secundair Onderwijs, hoofdstuk 3.

¹⁰ Machtiging VTC nr. 04/2011 van 23 februari 2011.

- het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS);
- het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV);
- de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB);
- het Vlaams Ministerie voor Werk en Sociale Economie, nl. in concreto het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (VSAWSE);
- Syntra Vlaanderen.

Deze mededelingen van persoonsgegevens werd al gemachtigd door de VTC¹¹.

Doeleinde van de verdere verwerking:

30. Het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie vermeldt dat het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming en haar drie agentschappen verantwoordelijk zijn voor het beleidsdomein onderwijs dat onder meer betrekking heeft op (artikel 8):

- het onderwijs;
- de post- en parascolaire vorming;
- de sociale promotie;
- de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen;
- het volwassenenonderwijs.

31. Het Vlaamse Ministerie van Onderwijs verwerkt dus persoonsgegevens met het oog op het toepassen van onderwijsgerelateerde reglementaire bepalingen en taken. Een van de doestellingen van het onderwijs bestaat erin om de leerlingen de nodige knowhow te verschaffen met het oog op hun toetreden tot de arbeidsmarkt. Een deel van de leerlingen die de school verlaten, zullen onmiddellijk een job vinden (al dan niet passend). Voor een ander deel zal dat niet het geval zijn. Zij worden werkzoekend.

32. Teneinde inzicht te verwerven in het effect van het onderwijs op de doorstroming naar de arbeidsmarkt, werd er binnen het Vlaams Ministerie van Onderwijs een project "Strategisch Onderwijs- en Vormingsbeleid" opgestart dat erop gericht is om de aansluiting tussen enerzijds onderwijs, opleiding en vorming en anderzijds de arbeidsmarkt te versterken. Dit is een van de kernpunten van de septemberverklaring van de Vlaamse Regering van 24 september 2007. Daarom werd door de Vlaamse minister van Onderwijs een structurele samenwerking opgezet met het beleidsdomein Werk en meer in het bijzonder met de VDAB teneinde de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt systematisch in kaart te brengen/onderzoeken. Daartoe zal het Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming een lijst van de schoolverlaters aan de VDAB bezorgen – een deel van het doelpubliek van de VDAB - waarop per persoon¹² informatie met betrekking tot de gevolgde opleiding zal verstrekt worden, zodat de VDAB die kan aanvullen met de gegevens waarover zij beschikt aangaande de "arbeidsinstap".

¹¹ Machtiging VTC nr. 05/2011 van 23 februari 2011.

¹² Via het identificatienummer van het Rijksregister en postcode, zie machtiging sectoraal comité van het Rijksregister, beraadslaging nr. 01/2008 van 23 januari 2008.

33. De schoolverlaters zijn een belangrijke doelgroep van de VDAB bij het verrichten van de decretale taken op het vlak van arbeidsbemiddeling, begeleiding, loopbaandienstverlening, opleiding en de taken gericht op de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap.

34. De verrijking van gegevens van de schoolverlaters door de VDAB is geen directe arbeidsbemiddeling of beroepsopleiding, maar kadert in een van de algemene taken waarmee de VDAB is belast, nl. de kennisverzameling en verspreiding inzake de arbeidsmarkt en zijn werking¹³.

35. De VTC is van oordeel dat het nieuwe doeleinde "opvolging van de overgang van onderwijs naar de arbeidsmarkt" welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

36. Er dient te worden geanalyseerd of de doeleinden van de door de aanvrager geplande verwerkingen verenigbaar zijn met de doeleinden waarvoor de gegevens oorspronkelijk door de drie agentschappen van het Vlaams Ministerie Onderwijs en Vorming zijn verwerkt. Conform artikel 4, § 1, 2° WVP dient bij de beoordeling van deze verenigbaarheid rekening te worden gehouden met alle relevante factoren, waaronder de redelijke verwachtingen van de betrokkene en de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.

37. Aangezien AgoDi, AHOVOS en AKOV belast zijn met de administratieve opvolging van de inschrijvingen in de scholen en het AKOV ook de coördinatie en het inhoudelijk beheer van de LED als taak heeft, kan men stellen dat het tot de redelijke verwachtingen behoort van de betrokkenen dat de VDAB de gegevens over de schoolverlaters opvraagt bij deze diensten van de Vlaamse overheid.

38. Op zich zijn de doelen dus gerechtvaardigde doelen, er moet echter wel nog een onderzoek gebeuren naar de proportionaliteit van de verdere verwerking (punt B.2.) en er moet rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (punt B.3. en B.4.).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

39. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

¹³ art.5, §1, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijke vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding"

40. De drie agentschappen van het Vlaams Ministerie Onderwijs en Vorming bezorgen aan de VDAB een bestand met de schoolverlaters. Het gegeven schoolverlater is het resultaat van een jaarlijkse vergelijking van de inschrijvingen van het voorgaande schooljaar en het nieuw gestarte schooljaar. Personen die in het eerste schooljaar in de onderwijssystemen ingeschreven waren en in het daaropvolgende schooljaar niet meer voorkomen, worden aangemerkt als schoolverlater. Deze vergelijking gebeurt in de administratieve bestanden van de agentschappen AGODI, AHOVOS en AKOV. Zij zullen hiertoe de gegevens van de leerlingen en studenten, die binnen Onderwijs en Vorming administratief opgevolgd worden, bundelen en vergelijken om sluitend te bepalen wie schoolverlater is.

41. De leerbewijzen die uit de LED aan de VDAB worden bezorgd zijn deze van de schoolverlaters. Per persoon kunnen meerdere leerbewijzen geregistreerd worden in LED. Voor de opvolging van de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt dienen alle behaalde leerbewijzen te worden meegedeeld.

42. De VTC is van oordeel dat de mededelingen van het gegeven schoolverlater en van de leerbewijzen van de schoolverlaters conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden van VDAB, vermeld in randnummers 30-34.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

43. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

44. De aanvraag vermeldt dat de gegevens, vermeld in randnummers 40 en 41, door de VDAB zullen bijgehouden worden voor een periode van 10 jaar. De aanvraag verduidelijkt dat deze periode nodig is voor een goede opvolging van de overgang van de schoolverlaters naar de arbeidsmarkt.

45. De VTC is dan ook van oordeel dat de gegevens dienen vernietigd te worden na een periode van 10 jaar.

B.2.3. Frequentie van de toegang

46. De gegevens worden jaarlijks bezorgd aan de VDAB. De VTC gaat akkoord met de voorgestelde opvraging.

B.2.4. Duur van de machtiging

47. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur. De VTC gaat akkoord met deze termijn.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

48. De aanvraag vermeldt dat de persoonsgegevens enkel gebruikt worden door de experts van de VDAB-Studiedienst die belast zijn met de opvolging van de overgang van onderwijs naar de arbeidsmarkt. De VTC gaat hiermee akkoord.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

49. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

50. De VTC verwijst naar de bespreking van de maatregelen tot informatie en communicatie m.b.t. de LED in de machtiging VTC nr. 04/2011 van 23 februari 2011, randnummers 59-62.

B.4. BEVEILIGING

51. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

B.4.1. Op het niveau van de aanvrager

52. De veiligheidsconsulent van de VDAB is erkend in het advies nr. 04/22 van 6 juli 2004 van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en de gezondheid en erkend voor de informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. De VDAB geeft aan te voldoen aan de minimale normen van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid. Deze worden jaarlijks geëvalueerd. De laatste bevraging van de VDAB gebeurde voor het jaar 2011 op 27 maart 2012.

B.4.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

53. De veiligheidsconsulent van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming en is gekend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid en bij de VTC. Uit de meegedeelde stukken blijkt dat zij beschikt over een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid.

54. De maatregelen betreffende de informatieveiligheid van de LED werden uitgebreid besproken in de machtiging nr. 04/2011 van 23 februari 2011, randnummers 69-74.

IV. BESLUIT

55. De VTC **machtigt** AKOV, AgODi en AHOVOS om het gegeven schoolverlater mee te delen aan de VDAB, onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

56. De VTC **machtigt** AKOV om vanuit de LED de leerbewijzen van de schoolverlaters mee te delen aan de VDAB, onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

De Voorzitter
Willem Debeuckelaere